

آینه ایران

یادداشت: «**عسان پل توافق هسته‌ای؟**» **حسن بهشتی‌پور**

ایران و آمریکا به‌دلیل سوابق مثبت مسقط در روند گفت‌وگوهای دوجانبه و همچنین کمک به از سرگیری مذاکرات هسته‌ای، ترجیح داده‌اند یک دور از مذاکرات در عمان برگزار شود؛ اقدامی که نشان‌دهنده قدردانی از تلاش صادقانه‌عمانی‌ها با هدف فراهم آوردن فضای مناسب برای مذاکره و قدردانیِ باوجود فشارها و مخالفت‌های موجود است. زیرا حتی اگر این دور از مذاکرات به توافق کلی منتهی شود، باز هم مذاکره درباره جزئیات و برداشتن پُرانتها به مذاکرات وین موکول خواهد شد. اگرچه از دست‌رفتن اکثریت دموکرات‌ها در کنگره و سنای آمریکا می‌تواند کار دولت اوباما را برای به‌نتیجه‌رساندن مذاکرات هسته‌ای مشکل‌تر کند اما رویکرد مثبتی که در روند همکاری‌ها و در جهت شفاف‌سازی بیشتر و اجرای توافق زُنو وجود داشته است، می‌تواند باطل‌السحر مخالفت‌های کنگره باشد. مشروط بر اینکه دولت اوباما اراده خود را به نمایش بگذارد.

کیتان

«**نامعادله مذاکره با کدخدا در مسقط!**»

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه برای چندمین‌بار با جان کری وزیرخارجه آمریکا مذاکره می‌کند. تبدیل مذاکرات هفت‌جانبه به مذاکرات دوجانبه با آمریکا -با حضور تشریفاتی و پوششی استنشون- خطای استراتژیک بود که موجب طلبکار ترشدن آمریکا به‌عنوان «کدخدا» به رسمیت شناخته‌ا گردید. مهلت چهارماهه توافق تمدیدشده زُنو سوم آذر به پایان می‌رسد و آمریکایی‌ها مایلند آرزوی تعلیق تدریجی و پلکانی فعالیت‌های هسته‌ای ایران و درآوردن آن به شکل کاریکاتور برنله اتمی را ادامه دهند و این کار را با تمدید توافق زُنو و به تعبیر سال گذشته تايم «سر هم‌بندی حق ایران» به انجام برسانند به نحوی که ظاهر و دكور مراکز هسته‌ای حفظ شود اما فعالیت‌ها و محتوای این برنامه متوقف شود. نتایج‌هو سال گذشته پس از اعلام توافق زُنو گفت فشار ما به آمریکا برای گرفتن بیشترین امتیاز از ایران بود.

تتمتع

یادداشت: «**دو گام به پس یک مصوبه**» **منصور بیطرف**

اولیل هفته جاری رسانه‌های کشور به نقل از یکی از اعضای مجمع تشخیص مصلحت‌نظام خبری را منتقل کردند که باعث شگفتی کارشناسان اقتصادی به‌ویژه متخصصان پولی و بانکی کشور شد. به‌گفته مصباحی‌مقدم، مجمع تشخیص مصلحت‌نظام در خصوص تعیین رییس کل بانک مرکزی تصویب کرد که رییس کل این نهاد پولی کشور بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران و حکم رییس‌جمهوری منصوب می‌شود... درست است که قیوام اقتصاد یک کشور در حفظ و کنترل ارزش پولی است اما در مقابل سیاستگذار آن هم باید این قدرت را داشته باشد یا به آن قیامت قدرت را داد که بتواند متناسب با شاخصه‌های اقتصاد تصمیم بگیرد و سیاستگذاری کند. اگر این قدرت از رییس کل گرفته شود و وی را تا حد یک معاون وزیر تنزل داد آن موقع چه انتظاری از این نهاد مهم پولی کشور خواهیم داشت. بانک مرکزی نهادی است که نمی‌توان به‌راحتی رای آن تصمیم گرفت. توسعه سیاست‌های پولی کشور به استقلال آن برمی‌گردد اما نه به این معنا که در مقابل سیاست‌هایی که اتخاذ می‌کند پاسخگو نباشد. این نهاد باید پاسخگو باشد هم در مقابل ملت و هم در مقابل نمایندگان ملت. متأسفانه مصوبه مجمع تشخیص مصلحت‌نظام دو گام به پیش برای این نهاد پولی بنود بلکه یک گام به پس بود.

سر مقاله

«**هاشمی و یک تصمیم دشوار دیگر**»؛ **مصطفی دادنده**

روژه‌ها برای آیت‌الله در حال تکرار است. روزهایی که او منتظر حضور فردی صلاحیت‌دار برای تکمیزن به صندلی ریاست مجلس خبرگان است. اگر آیت‌الله احساس کند با حضور افرادی، اعتدال در انقلاب اسلامی در خطر خواهد افتاد وارد عرصه رقابت خواهد شد و همانگونه که آیت‌الله حائری‌شیرازی در یکی از برنامه‌های صدوسیما اعلام کرد: «هر کسی با آقای هاشمی رقابت کرد، شکست خورده؛ آقای جنتی آمد نشد، دیگران آمدند، نشد. آقای مهدوی قزوینی نیز به‌دلیل اینکه آقای هاشمی به احترام آمدن ایشان کاندید نشد، برگزیده شد. بعدها آقای مهدوی گفت آقای هاشمی این منصب را به من تفویض کردند، دلسنان نامزدشدن مرحوم آیت‌الله مهدوی کنی برای ریاست مجلس خبرگان و عدم رقابت آیت‌الله هاشمی با ایشان از یک طرف و اصرار ایشان برای رقابت با دیگران به‌خوبی بیانگر قدرت پیش‌بینی رییس‌مجمع‌تشخیص مصلحت‌نظام است.

شهرزد

یادداشت: «**به تبعات حکم صادره ملتزم باشیم**»؛ **مصطفی عابدی**

آقای دایی از آقای مایلی کهن شکایت کرده و دادگاه نیز پس از بررسی، حکم به محکومیت آقای مایلی کهن داده است و مراحل تجدیدنظر نیز انجام شده و فرد محکوم، در استعله اجرای حکم و رفتن به زندان است. برخی از اهالی فوتبال به فکر افتاده‌اند که مانع از زندان‌رفتن وی شوند. با این عنوان که خوب نیست یک پیشکوش فوتبال به زندان برود یا اینکه یکی از اعضای خانواده فوتبال از دیگری شکایت کند و... بنابراین تنها راه را در کوشش برای جلب رضایت از آقای دایی دیده‌اند. چنین نگرشی جز آنکه بحران‌های رفتاری را برای جامعه فوتبال و حتی سایر افراد تشدید کند و جز اینکه به عمیق‌ترشدن شکاف‌های رفتاری و اخلاقی دامن بزند، نتیجه دیگری ندارد. این دادگاه‌ها نیز شایبه سیاسی‌بودن ندارد و مراحل قانونی آن طی شده است. بنابراین وظیفه ما به‌عنوان اعضای جامعه، حمایت از حکم صادره و درخواست برای اجرای آن است.

شرق: سخنگوی دولت در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه «آیا دولت برای بهره‌گیری از چهارمهای که در انتخاب دولت یازدهم موثر بوده‌اند از جمله آقایان خاتمی و هاشمی برنامه‌هایی دارد؟» گفت: «دولت از همه ظرفیت‌هایی که به‌عنوان ظرفیت ملی هستند برای پیشبرد اهداف ملی استفاده خواهد کرد.» به گزارش ایسنا، محمدباقر نوبخت در حاشیه جلسه روز چهارم شورای دولت در جمع خبرنگاران همچنین در رابطه با وضعیت وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و معرفی وزیر علوم به مجلس، گفت: «اما به وقت، وزیر پیشنهادی علوم‌را به مجلس معرفی می‌کنیم.» حسن روحانی، رییس‌جمهور کشورمان ۳۰مهر طی نامه‌ای به علی لاریجانی، رییس مجلس «محمودنبیلی‌احمدآبادی» را به‌عنوان سومین فرد به‌عنوان وزیر پیشنهادی دولت برای کسب رای‌اعتماد به عاونه ملت معرفی کرد که نهایتا هفتم مهر نمایندگان مجلس با ۷۹رای موافق، ۱۶۰رای مخالف و هفت رای ممتنع به نیلی برای تصدی‌گری وزارت علوم

اعتماد نکردند. پیش از این، «امیلی‌منفرد» و «رضا فرجی‌دانا» به‌عنوان وزیر پیشنهادی علوم به مجلس معرفی شده بودند که میلی‌منفرد نتوانست از پارلمان رای‌اعتماد بگیرد، اما فرجی‌دانا توانست از فیلتر رای‌اعتماد بگذرد اما چندماه پس از تصدی وزارت، با استیضاح نمایندگان بر کنار شد. سخنگوی دولت در ادامه در جواب سوالی مبنی بر اینکه «چرا در سالروز ۱۳آبان هیچ‌یک از چهارمهای دولتی در این مراسم حضور نداشتند؟» گفت: «۱۳آبان روز دانش آموز است و وزیر آموزش وپرورش در این مراسم حضور داشتند و بنده صدای صحبت‌های ایشان را از رسانه‌های مختلف شنیدم»

تالش دولت برای نجات دریاچه ارومیه

محمدباقر نوبخت در ادامه نشست خبری روز گذشته خود از اختصاص ۷۲۹میلیاردتومان برای احیای دریاچه ارومیه خبر داد. سخنگوی دولت با بیان اینکه «اعتبار درنظر گرفته‌شده برای احیای دریاچه ارومیه در چهار حوزه مورد به‌ربرداری قرار خواهد گرفت»، گفت: «این اعتبار برای برنامه‌های رهاسازی سدھایی که ایشان به دریاچه ارومیه ریخته خواهد شد، استفاده می‌شود و حداقل هشت‌درصد کاهش مصرف توسط بخش‌های مختلف در حوضه ابریز دریاچه ارومیه خواهیم داشت و از دیگر اقدامات، ممنوعیت تبدیل الگوی زراعی به باغی در حوضه ابریز و تبدیل کشت چغندرقد به گندم و پرداخت مابه‌التفاوت آن به زارعان خواهد بود.» نوبخت با اشاره به نزولات چوی طی روزهای اخیر گفت: «امسال با توجه به بارندگی‌های اخیر ۷۰درصد نسبت به دوره درازمدت افزایش بارندگی داشته‌ایم.» سخنگوی دولت با بیان اینکه «حدود نیمه‌تر سطح آب دریاچه ارومیه افزایش یافته است که خبر بسیار خوبی است» گفت: «یکمیلاردو ۴۵۰هزار مترمکعب آب به‌ورودی سدھا افزایش داشته است که -از صد بیشتر از متوسط ۴۷سال گذشته است.» سخنگوی دولت در ادامه در پاسخ به سوالی در مورد لایچه خروج از رکود و اینکه تهیه آن برعهده چه نهادی بوده است، گفت: «موسسه تحقیقاتی دولت در این رابطه مشارکت داشته است و اینکه بخواهیم

این موضوع را مساله غیرمتعارف بدانیم کار درستی نیست چون دولت فقط محدود به وزرا نمی‌شود بلکه نهادهایی مرتبط با دولت در حال همکاری هستند.»

نوبخت افزود: «لایچه خروج از رکود در دستگاهای دولتی تهیه شده است و جلسات مرتبط با موضوعات اقتصادی در دفتر آقای دکتر طینت‌نیا تشکیل می‌شود که بنده هم همیشه در این جلسات شرکت دارم.بنابراین لایچه با عقل جمعی دولتمردان تهیه شده و امیدواریم مجلس رسیدگی به این موضوع را تسرع کند.»

دولت در بازار ارز تنها یک نرخ می‌شناسد

سخنگوی دولت در رابطه با سوالی در مورد وضعیت ارز و تک‌نرخ‌شدن آن گفت: «دولت یک نرخ به‌صورت رسمی می‌شناسد و آن نرخ دوهزارو ۶۵۰تومان است البته در بسیاری از کشورها یک بازار غیر رسمی هم وجود دارد که آن هم تحت نظارت بانک مرکزی است.بنابراین دولت یک نرخ دارد و بر اساس آن عمل می‌کند و اینکه گفته می‌شود نرخ ارز را از بازار هماهنگ می‌کند، درست نیست؛ بلکه نرخ رسمی دولت دوهزارو ۶۵۰تومان است و بازار نیز نوسانات زیادی ندارد و تغییرات آن ربطی به دریافت‌های ریالی دولت از بانک مرکزی ندارد.»

او همچنین در رابطه با انتخاب رییس کل بانک مرکزی و احتمال تغییرِی آقای سیف گفت: «در مراحل تدوین قانون برنامه‌پنجم سازوکاری تهیه شد که مورد تایید قرار نگرفت و دولت به آن اعتراضی کرد.بنابراین از سوی مقام‌معهظم‌رهبری به مجمع‌تشخیص راجع شد و جمع‌بندی اینطور بود که رییس کل بانک مرکزی را وزیر اقتصاد پیشنهاد و رییس‌جمهور حکم آن را ابلاغ کند که در مورد آقای‌سیف نیز همین اتفاق افتاده است.»

در هزینه‌ها هدفمند عمل می‌کنیم

نوبخت همچنین در توضیح وضعیت بودجه‌۹۳ و اینکه آیا این بودجه منتم خواهد داشت و همچنین اقدامات دولت در مورد کسری بودجه، عنوان کرد: «سال۹۳ را می‌توان به دومیه تقسیم کرد که در یک نیمه مقدار فروش یکمیلیون بشکه نفت‌خام، ۲۰۰هزار بشکه میعانات گازی و

سخنگوی دولت در پاسخ به بهره‌گیری از تجربیات خاتمی و هاشمی تاکید کرد

استفاده از تمام ظرفیت‌های ملی برای پیشبرد اهداف ملی

۱۲۰هزاربشکه برای پالایشگاه‌های داخلی بود که در مجموع یکمیلیاردو ۴۲۰هزار به‌عنوان منبع در اختیار داشتیم که قیمت هریشکه نفت‌خام در بازار جهانی در نیمه‌اول اسمال ۱۰۴دلار بود و ما این رقم را در بودجه صد دلار پیش‌بینی کرده بودیم اما در نیمه‌مدم متوسط آن به ۸۲دلار رسید که تاثیرات آن از دوماه وقفه در بازار جهانی شد. بنابراین اگر ۸۲ را به اضافه ۱۰۴ دلار و نتیجه آن را تقسیم بر دو کنیم، متوسط قیمت هریشکه نفت‌خام برای ما ۹۳دلار است که هفت‌درصد از صد دلار پیش‌بینی شده کمتر است و ما این مقدار را با مکتبیسیم تخصیص و هماهنگ‌کردن خرج‌مان با توجه به‌ه دریافتی‌ها برطرف خواهیم کرد.» سخنگوی دولت گفت: «وقتی کسری بودجه مطرح است که بدون توجه به کاهش درآمدها، هزینه‌ها را در همان مسیر ادامه دهیم، اما ما هزینه‌ها را به‌صورت هدفمند پیگیری می‌کنیم.بنابراین مشکلی نخواهیم داشت و هرچه منابع‌مان کمتر باشد در حساب کار هزینه به‌صورت هوشمند عمل می‌شود.» او تاکید کرد: «معاونت برنامه‌ریزی و بودجه مثل پارسل بدون کسری بودجه سال را به پایان خواهد رساند البته عدم تحقق خواهیم داشت اما به میزان درآمد، هزینه‌ها را هدفمند خواهیم کرد.»

بودجه‌۹۴ در مراحل پایانی است و به‌موقع به مجلس می‌رود

نوبخت همچنین در مورد وضعیت بودجه‌۹۴ و لایحه برنامه‌شدن گفت: «در حال حاضر مراحل پایانی بودجه‌۹۴ دنبال می‌شود و این لایحه در معاونت برنامه و بودجه تهیه شده که اوایل ماه آینده آن را به دولت خواهیم داد.بنابراین بودجه‌۹۴ در زمان قانونی به مجلس خواهد رفت. همچنین برنامه‌ششم نیز به موارات لایحه در حوزه معاونت پیش می‌رود پس معاونت برنامه‌ریزی سه‌کار تهیه بودجه، برنامه و مدیریت تخصیص را هم‌زمان انجام می‌دهد.»

سخنگوی دولت همچنین در رابطه با نقدهای مرکز پژوهش‌های مجلس به لایحه خروج از رکود گفت: «طبیعی است که مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به لایحه خروج از رکود نظرات متفاوتی داشته باشد و ما این لایحه را تقدیم

مجلس کرده‌ایم که در کمیسون برنامه به آن رسیدگی شده و نظرات مربوطه نیز ارایه شده است.»

او همچنین در جواب سوالی در مورد برنامه‌های دولت برای اجرای اقتصاد مقاومتی گفت: «بعد از اعلام سیاست‌های اقتصاد مقاومتی از سوی رهبری در ۲۴ بند معاونت برنامه‌ریزی موظف به پیگیری آن و مشخص شد هریک از بندها متوجه کدام‌یک از دستگاه‌ها می‌شود تا آنها برنامه‌های خود را به معاونت بدهند و در کمیسون تخصصی شورای اقتصادی بررسی و تصویب شود.»

سخنگوی دولت گفت: «کمیسون تخصصی شورای اقتصادی جلسات مستمری دارد که تمام برنامه‌های کمی و سیاست‌های دستگاه‌های اجرایی را در راستای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بررسی، تایید و ابلاغ می‌کند تا بتوانیم سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را لازم‌الاجرا کنیم.»

کشور گران اداره می‌شود

نوبخت در جواب سوالی مبنی بر اینکه گفته می‌شود در حال حاضر کشورگران اداره می‌شود و می‌توان برای ارزان‌تر اداره‌شدن کشور برنامه‌هایی داشت، گفت: «قطعا این حرف درست است و در این راستا ما باید به‌رودری را بیشتر کنیم.» سخنگوی دولت همچنین در جواب سوالی در حوزه پزشکی، گفت: «در فاز سوم پرداخت مردم را که حدود ۱۰درصد بود به شش‌درصد و پرداخت در روستاها که حدود پنج‌درصد بود به سده‌رصد کاهش دادیم. همچنین از دریافتی‌های غیررسمی و غیرقانونی که در بیمارستان‌های دولتی اتفاق می‌افتد جلوگیری کردیم.» او همچنین در مورد پیگیری نقشه مهندسی فرهنگی کشور، گفت: «استگاه‌های مختلف در این خصوص وظیفه دارند و سوزن سندن راهبردی فرهنگی جمهوری‌اسلامی‌ایران در سطح بین‌الملل در دستور کار دولت قرار گرفت که پیرامون آن بحث شد و حداکثر تا ماه آینده بازبینی و اصلاح خواهد شد.» سخنگوی دولت همچنین در جواب سوال دیگری در مورد ۳۲میلیاردتومانی که به یک وکیل برای پیگیری مسایل یکی از وزرا تخرانده شده پرداخت شده است، گفت: «اقدامات قانونی از سبوی او همچنین در مورد پیگیری نقشه مهندسی فرهنگی کشور، گفت: «استگاه‌های مختلف در این خصوص وظیفه دارند و سوزن سندن راهبردی فرهنگی جمهوری‌اسلامی‌ایران در سطح بین‌الملل در دستور کار دولت قرار گرفت که پیرامون آن بحث شد و حداکثر تا ماه آینده بازبینی و اصلاح خواهد شد.» سخنگوی دولت همچنین در جواب سوال دیگری در مورد ۳۲میلیاردتومانی که به یک وکیل برای پیگیری مسایل یکی از وزرا تخرانده شده پرداخت شده است، گفت: «اقدامات قانونی از سبوی او همچنین در مورد اقدامات دولت برای تسویه‌حساب بدهی‌های خود به بانک مرکزی، گفت: «دولت به پیمانکاران برای طرح‌های عمرانی بدهکار است که سال گذشته ۲۳هزارمیلیاردتومان از این مطالبات را پرداخت کردیم. یعنی ۱۱هزارمیلیاردتومان را تا بهمن‌ماه و ۱۲هزارمیلیاردتومان را در ۲۸اسفند پرداخت کردیم اما این پول به‌طور کامل به پیمانکاران نرسید و بخش قابل‌توجه آن که حدود ۱۲هزارمیلیاردتومان بود در نیمه اول اسمال به پیمانکاران پرداخت شد و غیر از آن ۱۳هزارمیلیاردتومان دیگر نیز از اعتبارات عمرانی در جهت بازپرداخت مطالبات پیمانکاران اختصاص دادیم و می‌توانیم بگوییم در نیمه اول اسمال ۲۵هزارمیلیاردتومان برای مطالبات گذشته و کاری که باید انجام شود پرداخت شده است.»

او همچنین در مورد اقدامات دولت برای تسویه‌حساب بدهی‌های خود به بانک مرکزی، گفت: «دولت به پیمانکاران برای طرح‌های عمرانی بدهکار است که سال گذشته ۲۳هزارمیلیاردتومان از این مطالبات را پرداخت کردیم. یعنی ۱۱هزارمیلیاردتومان را تا بهمن‌ماه و ۱۲هزارمیلیاردتومان را در ۲۸اسفند پرداخت کردیم اما این پول به‌طور کامل به پیمانکاران نرسید و بخش قابل‌توجه آن که حدود ۱۲هزارمیلیاردتومان بود در نیمه اول اسمال به پیمانکاران پرداخت شد و غیر از آن ۱۳هزارمیلیاردتومان دیگر نیز از اعتبارات عمرانی در جهت بازپرداخت مطالبات پیمانکاران اختصاص دادیم و می‌توانیم بگوییم در نیمه اول اسمال ۲۵هزارمیلیاردتومان برای مطالبات گذشته و کاری که باید انجام شود پرداخت شده است.»

سیداحمد خاتمی:

متاسفانه «فتنه گران» توبه نمی‌کنند

را بگیرند اما من معتقدم که مجلس خبرگان پنجم، ولایی خواهد بود چرا که مساله خبرگان ویژگی‌های خودش را دارد و مردم مدتی به حاضر در صحنه هستند هیچگاه ولایت را رها نخواهند کرد.» خاتمی در ادامه با بیان اینکه جامعه مدرسین در نامه محضی به رییس‌جمهور مطالبی را نسبت به رییس دولت گوشزد کرده است، تاکید کرد: «بنده در خطبه‌های نماز جمعه از دولت حمایت می‌کنم

و اگر نقدی به اظهارات ایشان باشد، آن را منصفانه می‌گویم و در عین حال خوبی‌های دولت را نیز می‌گویم و بر حمایت ناصحانه از دولت تاکید داریم.»

وی درباره غیر صالح خولندن برخی اعضای خبرگان به نقل از آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی که احتمالاً برای گزارش خبرگان کاندیدا بشوند، گفت: «احتمالا باشد، آن را منصفانه می‌گویم و در عین حال خوبی‌های دولت را نیز می‌گویم و بر حمایت ناصحانه از دولت تاکید داریم.»

از آقایان به من گفت، منظور از ناصالح توهستی که گفتم بنده قسم جلاله خوردم کاندیدای ریاست خبرگان نخواهم شد و بعد است آقای هاشمی نسبت به کسی که خودش می‌گوید کاندیدا نیستیم، چنین نظری داشته باشد.»

وی در ادامه در واکنش به تخریب‌های صورت گرفته علیه آیت‌الله جنتی گفت: «خوب‌بختانه آقای جنتی به این تخریب‌ها، وقتی نمی‌گذارد؛ ایشان محبوبیت خوشان را دارد و البته من بارها به ایشان گفتم، من صبوری شما را تحسین می‌کنم چرا که حلم شما برای ما الگوست.»

نگاه

بازخوانی

یکی از مفاهیم پایه در مذاکره

امصغر کرشاسبی

● با نزدیک‌شدن به ضرب‌الاجل سوم‌آذر، بازار گمانه‌زنی درخصوص جدی‌ترین مذاکرات ایران و طرف‌های غربی بر سر برنامه هسته‌ای کشورمان داغ است. هرچند در دنیای سیاست نمی‌توان درخصوص نتیجه یک فرآیند سیاسی، آن‌هم مذاکرات پیچیده فعلی، پیش‌بینی قطعی به عمل آورد اما گاهی تحلیلگران سیاسی خوانه‌اخواه دست به پیش‌بینی‌های محتاطانه و نسبی می‌زنند. با اینکه غیر از مذاکره‌کنندگان و برخی مسؤولان کلیدی تقریباً هیچ‌کس در جریان جزئیات مذاکرات فوق نیست اما دقت در برخی خبرها، تحلیل‌ها و اظهارنظرها نشان می‌دهد که طرف‌های مذاکره احتمالاً مسیرها و فرمول‌های دستیابی به‌نوعی مصالحه یا «سازش» را یافته‌اند اما از بیم تخریب روند سازنده مذاکرات، از بیان جزئیات آن تا دقیقه ۹۰ خودداری می‌کنند.

در این میان یکی از مفاهیم پایه در مذاکره که تعریف و برداشت از آن در فرهنگ‌های مختلف، متفاوت است مفهوم سازش یا مصالحه است. از آنجایی که نگارنده معتقد است که برداشت عموم و گاه خواص ناشنا یا مذاکره و حل اختلاف از مقوله «سازش» معادل «تسلیم» و حتی «باخت» است تلاش دارم با توضیحات ذیل، برداشت‌دهم که سازش یا مصالحه تنها امری منفی تلقی نمی‌شود بلکه یکی از نتایج منطقی و معقول در مذاکرات سخت است. به‌طورکلی برای حل یک اختلاف، چهار راه وجود دارد: مذاکره، توسل به میانجیگری، رجوع به دادگاه و محکمه و بالاخره جنگ‌و‌دعو. در میان چهار راه یادشده مذاکره مطمئنانه‌ترین و کم‌هزینه‌ترین راه‌حل اختلاف است. از طرف دیگر نتیجه یک مذاکره نیز می‌تواند چهار شکل داشته باشد: برد- برد- باخت، باخت- باخت، یا سازش (مصالحه).

امروزه کمتر طرفی به نتیجه باخت-باخت و نیز نتیجه برد-باخت می‌اندیشد. حتی طرف‌هایی که خود را پیروز یک مذاکره می‌دانند، در راستای منافع بلندمدت، تلاش می‌کنند ارزش یا نفع موجود در مذاکره را طوری بزرگ کنند که حتی‌المقدور طرف مقابل دست‌خالی میز مذاکره را ترک نکند و مذاکره برد - برد باشد. در مذاکرات معمولی، خصوصاً مذاکرات تجاری، نتیجه معمولاً برد- برد است اما در مذاکرات حسیلسی مثل مذاکرات کشورمان با کشورهای «۵+۱» و در راس آنها آمریکا، نتیجه باخت-باخت نامطلوب، نتیجه برد- باخت ناممکن و نتیجه برد- برد تقریباً نامحتمل است. اینجاست که تنها راه موجود، سازش یا مصالحه است.

سازش، فرآیندی است که در آن دو طرف از چیز یا چیزهایی برای دستیابی به چیز یا چیزهای دیگری که بیشتر به آن نیاز دارند، چشم‌پوشی می‌کنند. سازش معمولاً در موقعیت‌های برد - باخت که در آن یک امتیاز یا نفع خاص باید بین دو طرف تقسیم شود رخ می‌دهد. در موقعیت سازش هیچ طرف تمام آن چیزی را که می‌خواهد به دست نمی‌آورد، بلکه برای رسیدن به توافقی که برای هر دو طرف قابل‌قبول باشند، توافق‌هایی صورت می‌دهند. در سازش، معمولاً طرفین پیشنهادهای مختلف را آنقدر بالا و پایین می‌کنند تا به یک راه میانه برسند...

بعنوان مثال شرکت ایکس، هواپیمایی را ۴۰میلیون دلار قیمت گذاشته، درحالی‌که خریدار قیمت ۳۰میلیون دلار را پیشنهاد کرده است. پس از مذاکراتی طرفین توافق می‌کنند هواپیم‌ا به قیمت ۳۵میلیون دلار معامله شود. در اینجا طرفین سازش کرده‌اند. خریدار پنج‌میلیون دلار بیشتر از پیشنهاد خود پرداخته و فروشنده نیز پنج‌میلیون دلار کمتر از مبلغ موردنظر خود دریافت کرده است.

البته در مورد برخی چیزها نمی‌توان سازش را به مثال بالا سازش بین خریدار و فروشنده به پول محدود بود که از منافع قابل‌مذاکره محسوب می‌شود. ولی برخی چیزها به هویت و بقای افراد مربوط شده‌ ازاین‌رو قابل‌مذاکره نیستند. دو چیز که معمولاً غیرقابل سازش هستند عبارت‌اند از: ارزش‌ها و نیازمندی‌های انسان. نیازمندی‌های انسان شامل نیازهای مادی و غیرمادی زندگی نظیر غذا، سرپناه، آب، احساس امنیت، هویت و استقلال است. معمولاً آدم‌ها بر سر این مسایل نیز سازش نمی‌کنند. به‌عنوان‌مثال امروزه در دنیا هیچ کشوری حاضر نیست حتی با دریافت مبالغ هنگفت، قسمتی از خاک خود را به همسایه خود واگذار کند، زیرا مساله غرور و هویت ملی در میان است یا مثلاً هیچ ملتی حاضر نیست در مقابل بالاترین پادشاه یا بزرگ‌ترین تهدیدها، نوع لباس و پوشش خود را تغییر دهد. با توضیحات فوق می‌توان نتیجه گرفت نتیجه مذاکرات احتمالاً باخت- باخت نیست زیرا اعلام نتیجه ناکامی مذاکرات و حصول این نتیجه برای هر دو طرف عواقب زیانباری دارد که بعید است طرفین به آن تن دهند. از طرفی رسیدن به نتیجه برد- برد که هر دو طرف به نتایج کاملاً رضایت‌بخش دست یابند نیز غیرممکن می‌نماید. در نتیجه حاصل مذاکرات طرفین به‌احتمال زیاد سازش و مصالحه خواهد بود. زیرا به دلایل مختلف، طرفین نمی‌توانند به‌تمامی اهداف و منافع خود دست یابند. مسلماً در این میان، جمهوری اسلامی ایران که یک‌تنه با تحمل سختی‌های فراوان قادر به سه ادامه برنامه هسته‌ای خود خواهد بود، پیروز معنوی این ماجرا خواهد بود.